

Górnik odkrywkowej eksploatacji złóż

811102

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Górnicy kopalń odkrywkowych biorą udział w pracach dwóch rodzajów - przygotowawczych oraz eksploatacyjnych.

Prace przygotowawcze i polegają na zebraniu wierzchniej warstwy ziemi i skał do takiej głębokości, aby odsłonić pokład węgla i udostępnić w ten sposób do eksploatacji złoża węgla brunatnego. Zadanie to realizują głównie górnicy - operatorzy ciężkiego sprzętu górniczego, przeznaczonego do prac odkrywkowych (zgarniarki wysięgnikowej, spycharki, koparki). Obsługa w /w maszyn polega na kierowaniu i sterowaniu nimi za pomocą specjalnych drążków sterowniczych. Np. operator koparki podejżdża do miejsca, w którym będzie wykonywał swoje zadanie i po odpowiednim ustawieniu maszyny przystępuje do właściwej pracy, polegającej np. na pogłębianiu wyrobiska (warstwę ziemi i skał nabiera na łyżkę koparki, po czym przesypuje w odpowiednie miejsce).

Do operowania łyżką (łamanie jej, prostowanie, wysięganie) oraz obracania podstawy maszyny używa się drążków sterowniczych. Koparka może być wyposażona także w młot do rozbijania dużych brył skalnych, którym steruje się podobnie jak łyżką.

Po odkryciu pokładu węgla rozpoczyna się drugi etap robót górniczych, czyli proces jego wydobywania (tzw. eksploatacja). W pracach tych biorą udział przede wszystkim górnicy - operatorzy koparek oraz hydromonitorzyści.

Obsługa hydromonitora polega na sterowaniu dyszą tego urządzenia. Wyływająca z niej silna struga wody odrywa od całości pokładu poszczególne bloki węgla i rozdrabnia je na mniejsze części.

W przypadku braku możliwości urabiania węgla maszynami (np. twarde skały, głązy narzutowe) do pracy przystępują górnicy strzałowi. W skałach wiercą otwory strzałowe, w których rozmieszczają ładunki wybuchowe. Po odpaleniu ładunków wybuch kruszy skałę, którą później wybierają górnicy ładowacze. Górnicy, młodszy górnicy i wspomniani już ładowacze, zajmują się także załadunkiem węgla na odpowiednie środki transportu. Ponadto do ich obowiązków należy ręczne rozbijanie większych brył węgla.

Prace związane z zabezpieczeniem wyrobiska odkrywkowego (powstałej w czasie eksploatacji „dziury”) wykonują górnicy przodowi. Ich zadaniem jest usunięcie niebezpiecznych nawisów skalnych, wykonywanie obrywki skał z wysokich skarp ziemnych oraz dokonywanie przeglądu miejsc pracy po robotach strzałowych. Do ich obowiązków należy również usuwanie wszelkich zagrożeń.

W zależności od rodzaju pracy, górnicy kopalń odkrywkowych używają narzędzi ręcznych (kilofy, oskardy, łopaty, kliny, świdry), maszyn i urządzeń (wrębiarki, koparki, zwałowarki, wiertnice), wieloczynnościowych maszyn do urabiania i ładowania węgla brunatnego oraz przenośników, transporterów, ładowarek mechanicznych. Ponadto posługuje się narzędziami ciesielskimi, przyrządami kontrolno pomiarowymi

(np. do wykrywania gazów i badania składu powietrza) oraz lampami górniczymi, czy też urządzeniami łączności i sygnalizacji kopalnianej.